

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE GENELİ

2010 YILI I.DÖNEM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI	3
1.ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE VE MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI	4
2.AÇIK İŞLER	13
2.1.Açık İşlerin Sektörel Dağılımı	17
2.2.Açık İş Verilen Mesleklerde İstenen Eğitim Durumu	17
2.3.Açık İş Verilen Mesleklerde İstenen Nitelik ve Beceriler	19
3.TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	24
3.1.Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	28
4.İSTİHDAM ARTIŞI VEYA AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER.....	33
4.1.İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	33
4.2.İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	36
5.İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	39
6.1.Tarım, Avcılık ve Ormancılık.....	41
6.8.Ağaç Ürünleri İmalatı	47
6.9.Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayım	47
6.10.Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	48
6.11.Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaf İmalatı	49
6.12.Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı.....	50
6.13.Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	51
6.14.Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	51
6.15.Makine ve Teçhizat İmalatı	52
6.16.Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	53
6.17.Ulaşım Araçları İmalatı	54
6.18.Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	55
6.19.Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı.....	56
6.20.İnşaat	57
6.21.Toptan ve Perakende Ticaret	58
6.22.Oteller ve Lokantalar	59
6.23.Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	59
6.24.Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri.....	60
6.25.Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri	61
6.26.Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik.....	62
6.27.Eğitim	63
6.28.Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	63
6.29.Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	64
6.30.Ev İçi Personel Çalıştıran Hanekalkları.....	65
6.31.Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	66
7.İSTİHDAM ARTIŞI VE AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER (ŞEMA).....	67
8.İSTİHDAM ARTIŞ VEYA AZALIŞI BEKLENEN İLLER	68
SONUÇ VE ÖNERİLER	69

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek ve bu mesleklerde istenen becerileri tespit etmek, önümüzdeki dönemlerde istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekleri tahmin etmek, İşgücü piyasasında meydana gelen değişim ve gelişmeleri izleyerek, bu değişim ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmak ve alınması gerekli önlemleri belirlemek amacıyla Türkiye İş Kurumu ve Sosyal Paydaşlarca 2010 yılının ikinci yarısında “İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” uygulanmasına karar verilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” 4 sorudan oluşmuştur. Anket internet üzerinden aylık işgücü çizelgesi dolduran, İŞKUR’a kayıtlı işyerleri tarafından doldurulmuştur.

Bu çerçevede, **26 Nisan - 31 Mayıs 2010** tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde Kurumumuza kayıtlı tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Anketi” uygulanmaya çalışılmıştır.

Türkiye Geneline toplam **218.068** işyeri anketi doldurmuştur. Bu işyerlerinin **144.650** tanesi 1-9 kişi arası istihdam eden işyeri, **73.418** tanesi 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin **14.746** tanesi 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleridir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- Açık iş bulunan mesleklerde istenen beceri türleri
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ile bu mesleklerin temininde güçlük çekilme nedeni ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, İller ve Türkiye Geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının, İl Müdürlüklerimizin ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarına ve Sosyal Paydaşlarımıza teşekkür ederiz.

1.ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE VE MESLEKLERE GÖRE DAĞILIMI

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI												
SEKTÖR ADI	TOPLAM				1-9 İSTİHDAMLI İŞYERLERİ				10 + İSTİHDAMLI İŞYERLERİ			
	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM	İŞ YERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Toptan ve Perakende Ticaret	41.477	438.311	159.515	597.826	29.754	65.816	20.555	86.371	11.723	372.495	138.960	511.455
Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hiz. Faal.	36.991	349.903	133.666	483.569	29.055	51.800	23.561	75.361	7.936	298.103	110.105	408.208
İnşaat	22.979	332.908	41.352	374.260	15.296	43.102	7.323	50.425	7.683	289.806	34.029	323.835
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	13.274	153.619	35.072	188.691	9.121	22.150	5.097	27.247	4.153	131.469	29.975	161.444
Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	12.817	291.003	168.069	459.072	6.910	16.134	7.643	23.777	5.907	274.869	160.426	435.295
Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	11.500	202.737	37.522	240.259	7.687	18.050	3.272	21.322	3.813	184.687	34.250	218.937
Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	9.975	170.537	51.824	222.361	5.942	17.044	3.257	20.301	4.033	153.493	48.567	202.060
Oteller ve Lokantalar	9.206	147.995	41.447	189.442	5.932	14.856	3.438	18.294	3.274	133.139	38.009	171.148
Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	7.688	162.788	68.823	231.611	4.993	9.572	5.627	15.199	2.695	153.216	63.196	216.412
Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	7.676	75.955	86.790	162.745	5.404	6.713	7.258	13.971	2.272	69.242	79.532	148.774
Makine ve Teçhizat İmalatı	5.570	128.122	15.188	143.310	3.024	9.647	1.610	11.257	2.546	118.475	13.578	132.053
Eğitim	4.119	63.267	63.983	127.250	1.528	2.807	3.411	6.218	2.591	60.460	60.572	121.032
Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	3.568	81.121	80.616	161.737	2.317	4.038	3.380	7.418	1.251	77.083	77.236	154.319
Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmal.	3.197	90.204	7.407	97.611	1.783	5.279	865	6.144	1.414	84.925	6.542	91.467
Ağaç Ürünleri İmalatı	3.056	34.089	3.203	37.292	2.270	5.721	647	6.368	786	28.368	2.556	30.924

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Tarım, Avcılık ve Ormancılık	3.033	39.051	10.227	49.278	2.212	5.403	1.007	6.410	821	33.648	9.220	42.868
Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	2.938	65.227	10.939	76.166	1.454	4.403	801	5.204	1.484	60.824	10.138	70.962
Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı	2.704	40.930	9.507	50.437	1.642	4.172	1.370	5.542	1.062	36.758	8.137	44.895
Kamu Yönet. ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güv.	2.575	131.019	18.093	149.112	1.197	3.696	1.053	4.749	1.378	127.323	17.040	144.363
Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	2.427	75.130	21.241	96.371	1.392	3.647	1.006	4.653	1.035	71.483	20.235	91.718
Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üret. ve Dağ.	1.901	59.974	5.739	65.713	989	2.778	511	3.289	912	57.196	5.228	62.424
Ulaşım Araçları İmalatı	1.845	112.984	10.726	123.710	808	2.459	426	2.885	1.037	110.525	10.300	120.825
Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	1.484	23.572	5.378	28.950	856	2.216	525	2.741	628	21.356	4.853	26.209
Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaf İm.	1.446	39.454	9.846	49.300	775	2.000	682	2.682	671	37.454	9.164	46.618
Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İm.	1.416	71.252	7.515	78.767	503	1.548	254	1.802	913	69.704	7.261	76.965
Enerji Ür. Mad. Hariç Madencilik ve Taşocak.	1.111	30.333	2.274	32.607	483	1.487	256	1.743	628	28.846	2.018	30.864
Ev İçi Personel Çalıştıran Hanehalkları	649	4.777	2.095	6.872	586	769	260	1.029	63	4.008	1.835	5.843
Kok Kömürü, Raf. Edil. Pet. Ür. ve Nük. Yak. İ.	597	10.488	1.119	11.607	294	1.053	158	1.211	303	9.435	961	10.396
Enerji Veren Madenlerin Madenci. ve Taşocak.	373	36.592	1.321	37.913	111	334	62	396	262	36.258	1.259	37.517
Balıkçılık	314	2.743	736	3.479	226	715	92	807	88	2.028	644	2.672
Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	162	1.086	606	1.692	106	196	144	340	56	890	462	1.352
TOPLAM	218.068	3.467.171	1.111.839	4.579.010	144.650	329.605	105.551	435.156	73.418	3.137.566	1.006.288	4.143.854

Tarım sektöründe 3.347, Sanayi sektöründe 66.131, İnşaat sektöründe 22.979 ve Hizmetler sektöründe 125.611 işyeri olmak üzere toplam 218.068 adet işyeri anketi doldurmuştur. Oransal olarak baktığımızda ise anket dolduran işyerlerinin % 1,5'i Tarım sektöründe, % 30,3'ü Sanayi sektöründe, % 10,6'sı İnşaat sektöründe ve % 57,6'sı Hizmetler sektöründedir. Anketi dolduran işyerlerinin % 33,7'si 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyerleridir.

Anket dolduran işyerlerinin 3.323 tanesi Kamu işyeridir. Bu işyerlerinin 2.549 tanesi Hizmet, 150 tanesi İnşaat, 355 tanesi Sanayi, 278 tanesi de Tarım sektöründe faaliyet göstermektedir. Kamu sektöründen anket dolduran işyerlerinin % 60,2'si 10 ve daha fazla kişi çalıştıran işyeridir. Kamu işyerlerinin alt sektör dağılımına baktığımızda en fazla işyeri ve çalışan sayısı Kamu Yönetimi ve Savunma, Sosyal Güvenlik sektöründedir.

İşyeri sayısı en fazla Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunmaktadır. Toplam işyerlerinin % 19'u Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri ile 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Toplam çalışan sayısında da ön plana çıkan sektör Toptan ve Perakende Ticarettir. Hem toplam çalışanların hem de 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerleri ile 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların en fazla istihdam edildiği sektör Toptan ve Perakende Ticarettir. Toplam çalışanların % 13'ü Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların % 19,9'u, 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların % 12,3'ü Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır.

Çalışanların % 75,7'si erkek, % 24,3'ü kadındır. Erkeklerin % 12,6'sı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Kadınların % 15,1'i Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe çalışmaktadır. Toplam çalışanlar içerisinde Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler ile Eğitim sektörlerinde çalışan kadın sayıları çalışan erkek sayılarından fazladır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde çalışan erkekler en fazla Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe, kadınlar ise Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışan erkekler en fazla Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe, kadınlar ise Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı sektöründe istihdam edilmektedir.

Hem 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde hem de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde hem iş yeri sayısı olarak hem de çalışan sayısı olarak Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün ağırlığı görülmektedir.

İşyerlerinin % 33,7'si 10 ve daha fazla kişi istihdamlı işyerleri iken, bu işyerleri toplam çalışanların % 90,5'ini istihdam etmektedir. İşyeri sayısı daha az

olmasına rağmen istihdamın ağırlığı 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerindedir.

Anket uygulanan işyerlerinin % 57,6'sı Hizmetler sektöründe iken, çalışanların % 52,8'i Hizmetler sektöründedir. İşyerlerinin % 30,3'ü Sanayi sektöründe iken, çalışanların % 37,8'i Sanayi sektöründedir. İşyerlerinin % 10,6'sı İnşaat sektöründe iken, çalışanların % 8,2'si İnşaat sektöründedir. İşyerlerinin % 1,5'i Tarım sektöründe iken, çalışanların % 1,2'si Tarım sektöründedir. Sanayi sektöründe işyeri oranına göre daha yüksek oranda kişi istihdam edilirken, diğer sektörlerde işyeri oranından daha düşük oranda kişi çalışmaktadır. Anket dolduran işyerlerinin Sanayi sektöründe daha büyük ölçekli olduğu görülmektedir.

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

TABLO: 2 ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEK ADI	TOPLAM			1-9 İSTİHDAMLI			10 + İSTİHDAMLI		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	81.5431	198.068	1.013.499	61.126	13.507	74.633	754.305	184.561	938.866
Satış Elemanı	96.831	44.626	141.457	20.695	7.367	28.062	76.136	37.259	113.395
Büro Memuru (Genel)	79.067	49.269	128.336	8.980	6.569	15.549	70.087	42.700	112.787
Beden İşçisi (İnşaat)	99.065	12.407	111.472	10.024	211	10.235	89.041	12.196	101.237
Beden İşçisi (Temizlik)	84.976	24.601	109.577	1.624	825	2.449	83.352	23.776	107.128
Bankacılık Meslek Elemanı	53.566	55.805	109.371	290	212	502	53.276	55.593	108.869
Temizlik Görevlisi	60.333	27.567	87.900	1.561	1.981	3.542	58.772	25.586	84.358
Güvenlik Görevlisi	69.902	4.904	74.806	1.319	56	1.375	68.583	4.848	73.431
Diğer Büro Memurları	47.095	26.140	73.235	1.631	1.026	2.657	45.464	25.114	70.578
Şoför (Yük Taşıma)	48.670	194	48.864	7.508	24	7.532	41.162	170	41.332
Büro Memuru (Personel)	26.768	19.171	45.939	3.034	2.190	5.224	23.734	16.981	40.715
Garson (Servis Elemanı)	34.633	7.261	41.894	6.956	992	7.948	27.677	6.269	33.946
Turizm ve Otelcilik Elemanı	30.148	8.725	38.873	450	124	574	29.698	8.601	38.299
Konfeksiyon İşçisi	19.060	18.199	37.259	2.654	1.260	3.914	16.406	16.939	33.345
Pazarlamacı	26.571	6.835	33.406	5.441	1.379	6.820	21.130	5.456	26.586
Diğer Öğretmenler	15.693	16.238	31.931	325	229	554	15.368	16.009	31.377
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	22.914	8.859	31.773	1.844	428	2.272	21.070	8.431	29.501
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	25.258	6.083	31.341	85	33	118	25.173	6.050	31.223
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile)	26.891	3.516	30.407	1.188	83	1.271	25.703	3.433	29.136

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

El ve Makine Dikişçisi (Genel)	13.354	15.544	28.898	254	194	448	13.100	15.350	28.450
Büro İşçisi	13.995	11.867	25.862	2.426	1.453	3.879	11.569	10.414	21.983
Muhasebeci	12.678	12.040	24.718	2.546	2.652	5.198	10.132	9.388	19.520
Sekreter (Genel)	1.645	22.469	24.114	727	10.040	10.767	918	12.429	13.347
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarımcılar	16.445	6.590	23.035	206	58	264	16.239	6.532	22.771
Giyim Ve Giyim Aksesuarları Satış Elemanı	11.228	11.582	22.810	1.017	1.044	2.061	10.211	10.538	20.749
Mimar (Bina)	11.564	11.143	22.707	334	301	635	11.230	10.842	22.072
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	8.386	13.255	21.641	130	92	222	8.256	13.163	21.419
Mobilya İmalatçısı	20.688	924	21.612	3.157	72	3.229	17.531	852	18.383
Aşçı	15.502	6.012	21.514	1.842	1.000	2.842	13.660	5.012	18.672
İnşaat Kalfası (Genel)	20.442	300	20.742	5.351	114	5.465	15.091	186	15.277
Madenci (Genel)	19.348	374	19.722	253	7	260	19.095	367	19.462
Sağlık Memuru	8.366	11.181	19.547	109	133	242	8.257	11.048	19.305
Şoför (Yolcu Taşıma)	19.154	171	19.325	3.802	39	3.841	15.352	132	15.484
Makineci (Dikiş)	8.828	10.057	18.885	931	420	1.351	7.897	9.637	17.534
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	18.088	540	18.628	3.589	38	3.627	14.499	502	15.001
Eğitim Öğretim Görevlisi	8.384	10.036	18.420	454	377	831	7.930	9.659	17.589
Diğer Satış İşçileri (Gıda)	13.407	4.752	18.159	1.084	222	1.306	12.323	4.530	16.853
Diğer Satıcılar, Tezgahtarlar ve Satış Reklamcıları	12.609	5.333	17.942	3.060	1.128	4.188	9.549	4.205	13.754
İlaç Tanıtım- Satış Mümessili (Reprezant)	13.051	4.192	17.243	216	70	286	12.835	4.122	16.957
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	15.301	560	15.861	2.129	66	2.195	13.172	494	13.666
Kasiyer	6.476	8.652	15.128	956	812	1.768	5.520	7.840	13.360
Yönetici (Sevk ve İdare)	10.990	4.074	15.064	863	292	1.155	10.127	3.782	13.909
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	12.310	2.744	15.054	570	77	647	11.740	2.667	14.407
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçi.	11.930	3.022	14.952	135	24	159	11.795	2.998	14.793
Plastik Mamuller İmal İşçisi	13.284	1.632	14.916	805	73	878	12.479	1.559	14.038

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	7.638	6.914	14.552	216	139	355	7.422	6.775	14.197
Satıcı (Perakende Ticaret)	8.682	4.217	12.899	1.221	398	1.619	7.461	3.819	11.280
Diğer Madenciler ve Taşocakçılar (Niteliksiz)	12.549	265	12.814	78	2	80	12.471	263	12.734
Diğer Metal Levha İşçileri	11.816	555	12.371	103	7	110	11.713	548	12.261
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	6.333	6.024	12.357	407	284	691	5.926	5.740	11.666
Metal Mamuller Montaj İşçisi	11.044	1.251	12.295	359	23	382	10.685	1.228	11.913
Şarküteri, Bakkal Ve Gıda Pazarları Satış Elemanı	9.304	2.966	12.270	1.166	275	1.441	8.138	2.691	10.829
Ön Muhasebeci	4.771	7.463	12.234	1.625	2.947	4.572	3.146	4.516	7.662
Metal Levha İşçisi (Genel)	11.525	651	12.176	412	20	432	11.113	631	11.744
Muhasebe Meslek Elemanı	5.871	6.218	12.089	2.988	2.922	5.910	2.883	3.296	6.179
Temizlik Görevlisi (Hastane)	7.043	4.241	11.284	8	13	21	7.035	4.228	11.263
Başka Yerde Sınıflandırılmamış İnşaat İşçileri (Diğer)	10.300	897	11.197	1.005	25	1.030	9.295	872	10.167
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	10.690	82	10.772	818	8	826	9.872	74	9.946
Matbaa İşçisi (Genel)	8.736	1.503	10.239	1.177	168	1.345	7.559	1.335	8.894
Oto Bakım-Onarımcısı	9.686	333	10.019	2.327	49	2.376	7.359	284	7.643

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 60 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

Toplamda en fazla çalışılan meslekler Beden İşçiliği (Genel), Satış Elemanı, Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat)’dir. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Genel)’dir. Toplam çalışanların % 27’si Beden İşçisi (Genel, İnşaat ve Temizlik) mesleğinde çalışmaktadır.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı, Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (İnşaat)’dir. Erkeklerin en fazla çalıştığı meslekler Beden İşçiliği (Genel) ve Satış Elemanıdır. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler Beden İşçisi (Genel) ve Sekreter (Genel)’dir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Beden İşçiliği (Genel), Satış Elemanı ve Büro Memuru (Genel)’dur. Erkeklerin en çok çalıştığı meslekler Beden İşçiliği (Genel), ve Beden İşçisi (İnşaat) ve Beden İşçisi (Temizlik) iken kadınların en çok çalıştığı meslekler Beden İşçiliği (Genel) ile Bankacılık Meslek Elemanıdır.

Erkeklerin En Fazla Çalıştığı İlk On Meslek

- ✓ Beden İşçisi (Genel)
- ✓ **Beden İşçisi (İnşaat)**
- ✓ Satış Elemanı
- ✓ **Beden İşçisi (Temizlik)**
- ✓ Büro Memuru
- ✓ **Güvenlik Görevlisi**
- ✓ Temizlik Görevlisi
- ✓ **Bankacılık Meslek Elemanı**
- ✓ Şoför (Yük Taşıma)
- ✓ **Garson**

Kadınların En Fazla Çalıştığı İlk On Meslek

- ✓ Beden İşçisi (Genel)
- ✓ **Bankacılık Meslek Elemanı**
- ✓ Büro Memuru (Genel)
- ✓ **Satış Elemanı**
- ✓ Temizlik Görevlisi
- ✓ **Beden İşçisi (Temizlik)**
- ✓ Sekreter (Genel)
- ✓ **Konfeksiyon İşçisi**
- ✓ Öğretmen
- ✓ **El ve Makine Dikişçisi**

2.AÇIK İŞLER

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞLER					
MESLEKLER	TOPLAM			1-9	10+
	Kamu	Özel	Toplam		
Beden İşçisi (Genel)	2910	1475	4385	414	3971
Usta Yardımcısı	1250	0	1250	0	1250
Turizm ve Otelcilik Elemanı	0	1208	1208	79	1129
Makineci (Dikiş)	0	826	826	14	812
Kamyon ve Kamyonet Şoförü	762	14	776	7	769
Nezaretçi ve Ust. (Su İstihsal ve Dağ.)	575	0	575	0	575
Satış Elemanı	0	507	507	53	454
Garson (Servis Elemanı)	5	490	495	71	424
Temizlik Görevlisi	304	83	387	19	368
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	0	327	327	0	327
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0	325	325	7	318
Hemşire (Genel)	0	312	312	3	309
Beden İşçisi (İnşaat)	27	283	310	34	276
Aşçı	138	154	292	16	276
Konfeksiyon İşçisi	0	283	283	3	280
Müşteri Temsilcisi	0	279	279	0	279
Bireysel Emeklilik Aracısı	0	245	245	0	245
Elektrik Montörü (Motorlu Taşıtlar)	0	240	240	0	240
Şoför (Yük Taşıma)	125	88	213	29	184
Müşteri Temsilcisi (Banka)	0	212	212	0	212
Pazarlamacı	0	209	209	39	170
Beden İşçisi (Temizlik)	164	43	207	22	185
Diğer Büro Memurları	9	166	175	1	174
Raylı Sistemler İnşaat Teknisyeni	0	170	170	0	170
Elektrik Teknisyeni (Genel)	147	20	167	3	164
Büro Memuru (Genel)	49	115	164	41	123
Orman İşçisi	154	0	154	0	154
Madenci (Genel)	14	140	154	12	142
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	0	146	146	0	146
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	1	139	140	8	132
Güvenlik Görevlisi	0	139	139	1	138
Kat Görevlisi	0	125	125	20	105
Dokumacı (Dokuma Makineleri Oper)	0	124	124	0	124
Komi	0	118	118	20	98

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Kasiyer	0	106	106	4	102
Mobilya İmalatçısı	0	104	104	14	90
Diğer Terziler, Elbise İmalat İşçileri	0	103	103	0	103
Büro İşçisi	63	38	101	21	80
Uçak Motorları Bak-Onar. Teknisyeni	0	100	100	0	100
Yıkama Makinesi Operatörü	0	100	100	0	100
Kurye	0	97	97	7	90
Turizm ve Otel İşletmeci. Meslek El.	0	96	96	0	96
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	0	91	91	0	91
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	21	68	89	26	63
Enjeksiyon Pres Döküm Makinesi Op	0	82	82	0	82
Mermer İşçisi	0	77	77	8	69
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	0	75	75	1	74
Usta Öğretici (Otomotiv Motor Yeni)	1	73	74	58	16
Yazılım Mühendisi	0	72	72	0	72
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	0	71	71	3	68
Servis Garsonu	0	70	70	5	65
Plastik Mamuller İmal İşçisi	0	69	69	2	67
Resepsiyonist	0	67	67	12	55
Gazaltı Kaynakçısı	0	65	65	0	65
Nezaretçi ve Ustabaşı (Metal Mam. İ.)	63	0	63	0	63
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	0	62	62	4	58
Diğer Satıcı, Tezgah. ve Satış Reklam.	0	61	61	6	55
Sigorta Satış Temsil. (Sağlık-Hayat)	0	59	59	4	55
Pres Tezgahı Operatörü	0	57	57	2	55
Makine Mühendisi (Genel)	1	55	56	4	52
Mekanik Bakım-Onarımcı	10	44	54	0	54
Otomotiv Teknikeri	0	54	54	0	54
Elektrik Tesisatçısı (Bina)	0	53	53	9	44
Muhasebe Meslek Elemanı	0	53	53	22	31
Örgü Makinesi Operatörü	0	51	51	0	51
Mensucat Yıkama Makinesi İşçisi	0	50	50	0	50
Uçak Bakım Teknis. (Gövde-Motor)	0	50	50	0	50
Sağlık Kurumları İşletmecisi	0	50	50	0	50
Metal Bükme Tezgahı Operatörü	0	50	50	0	50
Bulaşıkçı (Steward)	0	49	49	5	44
Bankacılık Meslek Elemanı	31	18	49	1	48
Muhasebeci	1	46	47	14	33
Elektrik-Elektronik Mühendisi	0	47	47	0	47
Metal Levha İşçisi (Genel)	0	46	46	2	44

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

CNC Torna Tezgağı Operatörü	0	44	44	0	44
Tarımsal Kooperatifçilik Meslek Ele.	0	43	43	0	43
İnşaat Kalfası (Genel)	1	42	43	20	23
Dökümcü (Metal)	0	43	43	3	40
Stajyer Öğrenci	0	42	42	0	42
Miço (Gemici)	40	2	42	2	40
Remayözcü	0	42	42	0	42
Mobilya Döşemecisi	0	42	42	3	39
Meydancı (Otel)	0	40	40	2	38
İş Makineleri Operatörü	26	14	40	6	34
Nezaretçi ve Ustabaşı (Madencilik)	0	40	40	0	40
Sekreter (Genel)	0	40	40	16	24
Elektrikçi (Genel)	5	33	38	4	34
CNC Tezgağı Operatörü	0	38	38	5	33
Ön Muhasebeci	0	38	38	12	26
Şoför (Yolcu Taşıma)	21	17	38	5	33
Büro Memuru (Personel)	4	33	37	4	33
Diğer Garsonlar, Barmen. ve İlgili İş.	0	36	36	0	36
Metal Mamuller Montaj İşçisi	0	36	36	6	30
Kumaş Boyacısı	0	35	35	0	35
Meyve Ve Sebze Satış Elemanı	0	35	35	0	35
Fırıncı (Genel)	0	35	35	11	24
Kağıt Teknikeri	0	34	34	0	34
Mobilya Montaj İşçisi	0	33	33	15	18
Parke Döşemecisi	0	33	33	33	0
Barmen	0	32	32	6	26
Fason Takip Elemanı (Tekstil)	0	32	32	1	31
Tarım İşçisi	28	3	31	2	29
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	0	31	31	0	31
Büro Yönetimi ve Sekreter Meslek El.	0	31	31	25	6
Seyahat Servis Elemanı (Otobüs/Tren)	0	31	31	0	31
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	0	30	30	0	30
Elbise Dikişçisi (Deri ve Kürk Hariç)	0	30	30	0	30
Kablo Ağı Bantlama Elemanı	0	30	30	0	30
Tıbbi Sekreter (Hasta Kabul)	0	30	30	0	30
Maden Teknikeri	9	20	29	0	29
Aşçı Yardımcısı	0	28	28	9	19
Diğer	582	4.454	5.036	695	4.341
TOPLAM	7.541	17.236	24.777	2.035	22.742

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısı ve meslekleri Tablo 3'te gösterilmiştir.

En fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Usta Yardımcısı, Turizm Otelcilik Elemanı ve Makineci (Dikiş) mesleklerinde bulunmaktadır. Kamu sektöründe en fazla; Beden İşçisi (Genel), Usta Yardımcısı ve Kamyon ve Kamyonet Şoförü mesleklerinde açık iş bulunmaktadır. Kamu sektöründeki açık işlerin % 38,6'sı Beden İşçisi (Genel), % 16,6'sı Usta Yardımcısı mesleklerindedir. Özel sektörde en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Turizm Otelcilik Elemanı ve Makineci (Dikiş) mesleklerindedir. Özel sektörden alınan açık işlerde özellikle Tekstil, Turizm ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerine yönelik mesleklerin ön plana çıktığını görmekteyiz.

Açık işlerde Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi gibi beceri ve nitelik gerektirmeyen mesleklerin ilk sıralarda olduğu görülmektedir. Ancak burada gözardı edilmemesi gereken önemli bir nokta şudur; nitelikleri düşük olan bu meslekler, işgücü piyasası içerisinde sirkülasyonu yüksek olan mesleklerdir. Diğer bir deyişle işe giriş ve çıkışın yoğun olduğu mesleklerdir. Bu nedenle açık iş sayısı bu mesleklerde fazladır. Ayrıca toplam çalışanların % 24,1'i Beden İşçisi ve Temizlik Görevlisi iken açık işlerin % 19,3'ünün Beden İşçisi ve Temizlik Görevlisi olduğu dikkat çekici başka bir noktadır. Çalışanların durumuna göre açık işler daha çok mesleki beceri ve nitelik isteyen mesleklere yöneliktir.

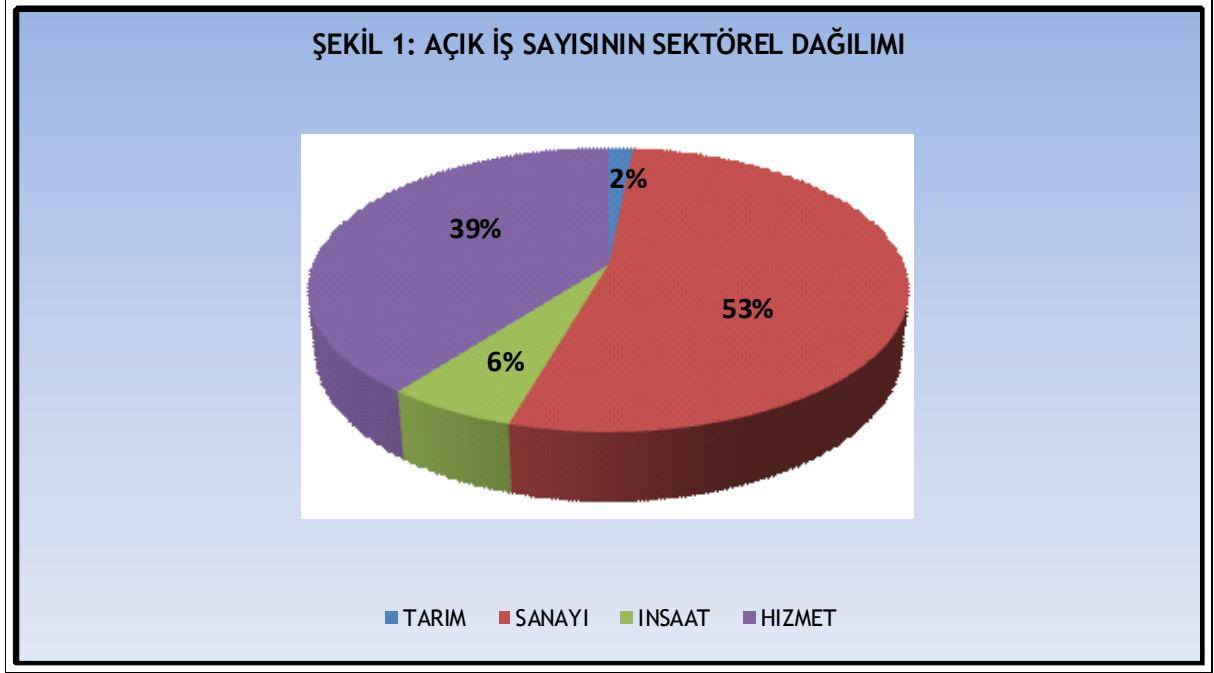
9 ve daha az kişi çalıştıran işyerlerinde en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Garson, Turizm ve Otelcilik Elemanı ile Satış Elemanı mesleklerindedir.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel), Usta Yardımcısı, Turizm Otelcilik Elemanı ve Makineci (Dikiş) mesleklerindedir.

Toplam 24.777 kişilik açık iş toplam 930 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az talep olan yaklaşık 820 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır. Açık işlerin % 91,8'inin 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden alınmıştır. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken alınan açık işler, ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

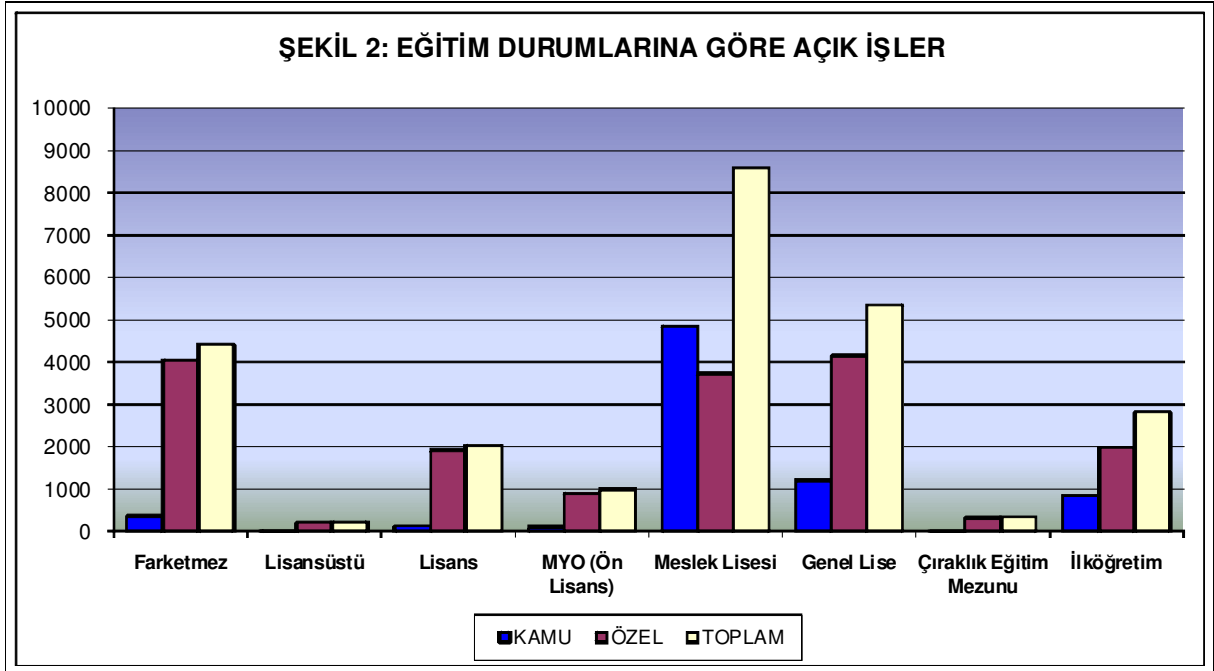
Anket dolduran işyerlerinde çalışanların % 6,1'i Kamu sektöründe çalışmakta iken anket dolduran işyerlerinin % 1,5'i Kamu sektöründe faaliyet göstermektedir. Açık işlerin ise % 30,4'ü Kamu sektöründendir. Kamu sektörünün çalışan ve işyeri sayısında payı düşük iken açık işlerdeki payı bu iki göstergeye göre oldukça yüksektir.

2.1. Açık İşlerin Sektörel Dağılımı

Açık işlerin % 53'ü Sanayi sektöründe, % 39'u Hizmetler sektöründe, % 6'sı İnşaat sektöründe, % 2'si ise Tarım sektöründedir.

2.2. Açık İş Verilen Mesleklerde İstenen Eğitim Durumu

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok Meslek Lisesi mezunu, Genel Lise mezunu ve “Farketmez” şıkkı işaretlenmiştir. Kamu sektöründe ağırlıklı olarak Meslek Lisesi mezunu tercih edilmektedir. Özel sektörde ise en çok Genel Lise Mezunu ve “Farketmez” tercih edilmiştir. En az tercih edilen eğitim düzeyleri ise Lisansüstü ile Çıvrıklık Eğitim Mezunlarıdır.

50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin de açık işler için en çok talep ettiği eğitim düzeyi meslek Lisesi Mezunu olmuştur. İkinci sırada Genel Lise daha sonra Farketmez tercih edilmiştir. Büyük ölçekli işyerleri ile küçük ölçekli işyerlerinin eğitim talepleri birbirine benzemektedir.

2.3.Açık İş Verilen Mesleklerde İstenen Nitelik ve Beceriler

TABLO 4: AÇIK İŞ BULUNAN MESLEKLER İÇİN TALEP EDİLEN BECERİLER											
MESLEK ADI	Bilgisayar Kullanımı	Diğer (Açıklayınız)	Fiziki Ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Mesleğe İlişkin Yeterli Bilgi	Proje Tabanlı Çalışma	Satış Ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme Ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil Bilgisi	İletişim Ve İfade Yeteneği
Beden İşçisi (Genel)	7%	5%	44%	17%	24%	4%	8%	6%	24%	5%	12%
Satış Elemanı	28%	1%	23%	29%	36%	9%	72%	24%	46%	16%	41%
Garson (Servis Elemanı)	9%	1%	36%	16%	61%	0%	21%	13%	37%	45%	39%
Pazarlamacı	35%	4%	23%	33%	31%	13%	69%	25%	30%	29%	17%
Büro Memuru (Genel)	49%	0%	16%	26%	37%	11%	27%	19%	21%	26%	21%
Beden İşçisi (İnşaat)	8%	9%	44%	11%	38%	11%	6%	11%	20%	9%	9%
Şoför (Yük Taşıma)	3%	8%	22%	19%	50%	0%	5%	2%	19%	0%	14%
Makineci (Dikiş)	2%	11%	28%	2%	61%	0%	0%	11%	31%	0%	7%
Hemşire (Genel)	21%	4%	28%	4%	85%	0%	0%	23%	43%	6%	30%
Aşçı	2%	2%	35%	7%	63%	2%	0%	20%	26%	2%	9%
Beden İşçisi (Temizlik)	2%	12%	53%	2%	26%	2%	0%	2%	16%	0%	7%
Muhasebe Meslek Elemanı	53%	5%	19%	49%	65%	7%	9%	26%	35%	9%	37%
Konfeksiyon İşçisi	7%	7%	26%	0%	60%	0%	2%	14%	36%	5%	7%
Muhasebeci	69%	0%	21%	62%	60%	17%	12%	24%	43%	12%	33%
Temizlik Görevlisi	0%	8%	49%	3%	43%	3%	0%	8%	30%	3%	11%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	0%	6%	39%	6%	78%	14%	0%	19%	31%	0%	17%
Makine Mühendisi (Genel)	63%	3%	29%	63%	74%	51%	17%	66%	57%	54%	43%

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Sekreter (Genel)	61%	0%	30%	24%	42%	0%	18%	18%	39%	18%	52%
Resepsiyonist	60%	0%	30%	33%	73%	0%	13%	37%	47%	83%	37%
Ön Muhasebeci	70%	3%	23%	57%	37%	0%	17%	27%	37%	3%	33%
Kat Görevlisi	0%	0%	45%	0%	66%	0%	0%	3%	41%	7%	17%
Büro İşçisi	46%	11%	14%	50%	32%	18%	18%	18%	18%	11%	25%
Komi	12%	0%	50%	12%	42%	0%	0%	4%	35%	38%	19%
Turizm ve Otelcilik Elemanı	38%	12%	42%	31%	69%	12%	27%	19%	50%	62%	58%
Kasiyer	42%	4%	29%	75%	50%	4%	38%	17%	50%	21%	50%
Bulaşıkçı (Steward)	0%	0%	55%	0%	32%	0%	0%	5%	41%	0%	14%
Mobilya İmalatçısı	15%	5%	20%	20%	45%	15%	10%	25%	40%	5%	15%
Kurye	28%	0%	50%	28%	22%	6%	11%	28%	61%	11%	11%
İş Makineleri Operatörü	0%	0%	33%	6%	39%	0%	0%	6%	22%	0%	6%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0%	0%	29%	18%	24%	0%	35%	0%	12%	12%	6%
Dokumacı (Dokuma Mak. Oper.)	0%	12%	24%	6%	76%	6%	0%	12%	18%	0%	12%
Pazar Araştırma Analisti	6%	0%	6%	35%	6%	6%	29%	6%	6%	47%	6%
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	6%	6%	19%	6%	75%	0%	0%	13%	44%	0%	19%
Servis Garsonu	6%	0%	44%	0%	50%	0%	13%	31%	50%	44%	38%
İnşaat Kalfası (Genel)	0%	0%	63%	25%	13%	13%	6%	6%	31%	0%	19%
İnşaat Mühendisi (Genel)	56%	0%	50%	69%	88%	50%	31%	50%	56%	50%	63%
Bahçıvan (Genel)	0%	7%	40%	0%	53%	0%	0%	20%	20%	0%	13%
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	7%	13%	40%	0%	20%	13%	0%	0%	7%	0%	0%
Elektrikçi (Genel)	27%	0%	47%	13%	87%	13%	0%	20%	40%	0%	33%
Mekanik Bakım-Onarımcı	7%	0%	53%	13%	93%	7%	0%	40%	60%	0%	33%
Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı	57%	7%	14%	64%	57%	7%	14%	36%	36%	7%	36%
Şoför (Yolcu Taşıma)	7%	7%	29%	7%	43%	0%	7%	7%	36%	7%	21%
Aşçı Yardımcısı	0%	0%	23%	8%	62%	0%	0%	0%	46%	0%	38%

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

CNC Tezgah Operatörü	31%	0%	38%	15%	85%	23%	0%	15%	38%	0%	23%
Fırıncı (Genel)	0%	0%	0%	8%	46%	0%	31%	8%	8%	0%	0%
Güvenlik Görevlisi	0%	15%	23%	0%	46%	0%	0%	23%	38%	0%	31%
Madenci (Genel)	0%	8%	38%	0%	46%	8%	0%	0%	8%	0%	0%
Mermer İşçisi	0%	15%	31%	0%	38%	0%	0%	0%	15%	0%	0%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	8%	0%	15%	8%	62%	8%	0%	23%	54%	0%	15%
Bankacılık Meslek Elemanı	17%	8%	8%	25%	17%	0%	67%	8%	8%	8%	8%
Bilgisayar Mühendisi	58%	0%	17%	25%	67%	75%	0%	58%	67%	33%	33%
Büro Memuru (Personel)	33%	0%	25%	25%	58%	0%	25%	33%	33%	17%	50%
Oto Bakım-Onarımcısı	8%	17%	17%	8%	50%	8%	0%	8%	33%	0%	8%
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	8%	0%	33%	17%	33%	0%	67%	0%	25%	0%	42%
Plastik Mamuller İmal İşçisi	8%	0%	58%	25%	25%	0%	0%	17%	17%	0%	25%
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	0%	0%	25%	17%	67%	8%	0%	0%	25%	0%	8%
Diğer Satıcı., Tez. ve Satış Reklam.	27%	0%	45%	64%	45%	0%	55%	55%	27%	36%	36%
Elektrik Teknisyeni (Genel)	18%	9%	36%	27%	73%	36%	9%	18%	18%	9%	18%
Metal Levha İşçisi (Genel)	9%	0%	27%	9%	73%	9%	0%	0%	27%	9%	18%
Meydancı (Otel)	0%	0%	64%	0%	64%	0%	0%	9%	36%	9%	36%
Oto Boyacı	0%	0%	36%	0%	73%	9%	0%	18%	27%	0%	18%
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	91%	0%	55%	55%	82%	18%	91%	64%	64%	100%	64%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	20%	0%	20%	10%	80%	10%	0%	10%	20%	0%	10%
Diğer Büro Memurları	70%	10%	20%	60%	50%	30%	20%	40%	40%	40%	40%
Eczacı Kalfası	10%	0%	0%	10%	50%	0%	30%	0%	10%	0%	10%
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	10%	10%	20%	0%	60%	0%	0%	0%	20%	0%	10%
Elektrik Teknikeri	40%	0%	40%	20%	90%	30%	0%	30%	50%	0%	20%

Açık iş bulunan mesleklerde istenen nitelik ve beceriler Tablo 4'te gösterilmiştir. Bu tabloda, meslekler karşısındaki yüzde oranları o meslekte eleman ihtiyacı bulunan işyerlerinin yüzde kaçının ilgili beceriyi istediğini göstermektedir. Örneğin Beden İşçisi talep eden işyerlerinin % 44'ü Fiziki ve Bedensel Yeterlilik talep etmektedir. Anket soru formunda bir meslek için birden fazla nitelik ve beceri türü işaretlenebildiği için her meslek için yüzde oranlarının toplamı yüzde yüzden fazla oran verebilmektedir.

Açık iş bulunan mesleklerde istenen becerilerin genel toplamının yüzde oranlarına bakıldığında % 52 mesleğe ilişkin yeterli bilgi, % 33 fiziki ve bedensel yeterlilik, % 33 takım çalışmasına uyum, % 23 iletişim ve ifade yeteneği talep etmektedirler. En az talep edilen beceri ve nitelikler ise % 10 ile proje tabanlı çalışabilme ve % 14 oranı ile yabancı dil bilgisidir. Özel sektör işyerlerinin aradığı beceri ve nitelikler genel oranlar ile paralellik göstermekte iken Kamu işyerlerinde bulunan açık işler için ise durum biraz farklıdır. Kamuda en fazla oranda talep edilen beceriler % 57 mesleğe ilişkin yeterli bilgi, % 43 fiziksel ve bedensel yeterlilik, % 22 Takım Çalışmasına Uyumdur. En az talep edilen beceri ve nitelikler ise % 2 oranı ile satış ve pazarlama becerisi ve % 2 ile yabancı dil bilgisidir.

Satış Elemanı talebi olan işyerlerinin % 72'si satış ve pazarlama becerisi, % 46'sı takım çalışmasına uyum, % 41'i iletişim ve ifade yeteneği talep etmektedir. Yine satış yapma işi ile uğraşan Pazarlamacı mesleğinde istenen beceri ve nitelikler Satış Elemanı mesleği ile birbirine yakındır. Pazarlamacı da hesap yapabilme becerisi, bilgisayar kullanımı ve yabancı dil bilgisi satış elemanından daha yüksek oranda talep edilmekte, iletişim ve ifade yeteneği ile takım çalışmasına uyum becerisi ise daha düşük oranda talep edilmektedir.

Garson mesleğinde mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve yabancı dil bilgisi becerileri ön plana çıkmaktadır. Şoför (Yük Taşıma) mesleğinde mesleğe ilişkin yeterli bilgi, fiziki ve bedensel yeterlilik, İletişim ve ifade yeteneği ile takım çalışmasına uyum nitelik ve becerileri ön plana çıkmaktadır.

Kaynakçı (Oksijen-Elektrik) mesleğinde mesleğe ilişkin yeterli bilgi en çok talep edilen beceri olurken fiziki ve bedensel yeterlilik ile takım çalışmasına uyum diğer ön plana beceriler olmuştur. Tornacı mesleğinde açık iş talebi olan işverenlerin % 62'si mesleğe ilişkin yeterli bilgi, % 54'ü takım çalışmasına uyum talepleri olmuştur. CNC Tezgah Operatörü için ise % 85 mesleğe ilişkin yeterli bilgi, yüzde otuzlarda ise fiziki ve bedensel yeterlilik, takım çalışmasına uyum ve bilgisayar kullanımı becerisi talep etmişlerdir.

Bilgisayar kullanımı becerisi en çok Muhasebecilik, Mühendislik ve Büro Memurluğu, Sekreterlik ile ilgili mesleklerde talep edilirken, İnşaat ile ilgili meslekler, Tekstil sektörü ile ilgili meslekler, Şoför, Bekçilik, Kaynakçılık, Temizlik Görevlisi, Dikiş Makinecisi, Beden İşçisi v.b mesleklerde ise çok az oranda talep edilmekte ya da hiç talep edilmemektedir.

Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik hemen hemen bütün mesleklerde talep edilirken, özellikle Eczane çalışanları ile ilgili meslekler, Fırıncı, Bankacılık Meslek Elemanı mesleklerinde düşük oranlarda talep edilmektedir.

Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerisi en çok Muhasebeci, Kasiyer, Bankacılık Meslek Elemanı, Mühendislik, Satış ve Pazarlama mesleklerinde talep edilirken, İnşaat sektöründeki niteliksiz meslekler, Kaynakçı, Tekstil sektöründe makine başı işler, Şoför, Madenci, Tornacı, Hemşire, Temizlik Elemanı, Aşçı v.b mesleklerde talep edilme oranları düşüktür.

Mesleğe ilişkin yeterli bilgi bütün mesleklerde talep edilmektedir. Özellikle Mekanik Bakım-Onarımcı, Mimar, Mühendis, Kaynakçı, Tornacı, Elektrikçi v.b mesleklerde talep oranı % 70'leri aşmaktadır. Beden İşçisi, Temizlik İşçisi gibi mesleki becerisi düşük mesleklerde talep oranı düşüktür. Bankacılık Meslek Elemanı mesleğinde oranın düşük olması dikkat çekicidir.

Proje tabanlı çalışabilme genelde en düşük oranda aranılan beceridir. Bir çok meslekte de ya hiç talep edilmemekte ya da az oranında talep edilmektedir. Bilgisayar Mühendisi, İnşaat Mühendisi ve Makine Mühendisi mesleklerinde talep edilme oranı oldukça yüksektir.

Satış ve Pazarlama becerisi en çok Satış Elemanı, Pazarlamacı ve Bankacılık Meslek Elemanı mesleklerinde talep edilmektedir. Özellikle imalata yönelik mesleklerde bu becerinin talep edilme oranı çok düşüktür.

Sorun çözme ve bağımsız karar verme açık iş verilen mesleklerin önemli bir bölümünde talep edilen bir beceri ve niteliktir. Ancak talep edilme oranları çok yüksek değildir. Makine ve İnşaat Mühendisleri ile İthalat-İhracat Elemanı mesleklerinde daha fazla talep edilmektedir. Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Şoför, Komi, Madenci v.b mesleklerde talep edilme oranı oldukça düşüktür.

Takım çalışmasına uyum hemen hemen tüm mesleklerde aranılan bir beceri ve niteliktir. Bankacılık Meslek Elemanı, Madenci, Fırıncı, Pazar Araştırma Elemanı gibi mesleklerde bu nitelik ve becerinin aranma oranı oldukça düşüktür.

Yabancı dil bilgisi açık işler için çok talep edilen bir beceri ve nitelik türü olmamıştır. Bu durum tabii ki açık iş verilen mesleklerin nitelik düzeyi ile ilgilidir. Resepsiyonist, Makine Mühendisi, İthalat-İhracat Meslek Elemanı, Garson ve İlgili İşler mesleklerinde yabancı dil önemli düzeyde talep edilmektedir. Beden İşçisi, İnşaat İşçisi, Temizlik İşçisi, Kaynakçı, Şoför, Dokumacı, Tornacı gibi mesleklerde ise yabancı dil talebi ya çok düşük ya da hiç talep edilmemektedir.

İletişim ve ifade yeteneği açık iş verilen mesleklerin çoğunda talep edilen bir beceri ve niteliktir. En yüksek oranlarda Halkla İlişkiler ve Satış Elemanı, Sekreter, Büro Memuru, Kasiyer, Turizm ve Otelcilik Elemanı ve İlgili İşler mesleklerinde bu beceri ve nitelik talep edilmektedir.

3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

TABLO 5: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER					
MESLEKLER	TOPLAM			1-9	10+
	Kamu	Özel	Toplam		
Beden İşçisi (Genel)	89	644	733	196	537
Makineci (Dikiş)	0	722	722	5	717
Satış Elemanı	0	311	311	33	278
Hemşire (Genel)	0	265	265	0	265
Bireysel Emeklilik Aracısı	0	245	245	0	245
Konfeksiyon İşçisi	0	200	200	1	199
Beden İşçisi (Temizlik)	81	83	164	10	154
Garson (Servis Elemanı)	1	153	154	8	146
Pazarlamacı	0	137	137	22	115
Elektrik Teknisyeni (Genel)	110	17	127	1	126
Plastik Enjeksi. Kalıplama Mak. Op.	0	117	117	0	117
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	0	112	112	14	98
Madenci (Genel)	0	108	108	2	106
İplikçi (Ring/Vater/Vargel)	0	108	108	10	98
Güvenlik Görevlisi	15	88	103	0	103
Yıkama Makinesi Operatörü	0	102	102	0	102
Uçak Yükleme İşçisi	0	100	100	0	100
Dökümcü (Metal)	0	81	81	1	80
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	0	78	78	2	76
Beden İşçisi (İnşaat)	0	75	75	10	65
Gazaltı Kaynakçısı	0	75	75	0	75
Şoför (Yük Taşıma)	9	62	71	19	52
Temizlik Görevlisi	7	63	70	5	65
Dokumacı (Dokuma Makineleri Op.)	0	66	66	0	66
Bulaşıkçı (Steward)	0	64	64	0	64
Aşçı	5	58	63	4	59
Resepsiyonist	1	60	61	8	53
Turizm ve Otelcilik Elemanı	0	60	60	1	59
Örgü Makinesi Operatörü	0	58	58	3	55
Pres Tezgahı Operatörü	0	55	55	3	52
Ütücü	0	51	51	1	50
Diğer Camcılar	0	50	50	0	50
Tarımsal İşletmecilik Meslek Elemanı	0	50	50	0	50
Büro Memuru (Genel)	16	33	49	24	25
Otomotiv Teknikeri	0	48	48	0	48

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

CNC Tezgah Operatörü	0	47	47	0	47
Kurye	0	46	46	1	45
Satıcılar, Tezgahtar. ve Satış Reklam.	0	45	45	4	41
Animatör	0	44	44	0	44
Matbaa İşçisi (Genel)	20	24	44	3	41
Mobilya İmalatçısı	0	44	44	7	37
Meydancı (Otel)	0	43	43	0	43
İş Makineleri Operatörü	10	33	43	6	37
Turizm ve Otel İşletmeci. Meslek El.	0	42	42	0	42
Kasiyer	0	41	41	0	41
Nezaretçi ve Ustabaşı (Madencilik)	0	40	40	0	40
Servis Garsonu	0	40	40	5	35
Sağlık Memuru	2	36	38	3	35
Mermer İşçisi	0	37	37	1	36
Kimya Teknikeri	0	35	35	0	35
Metal Levha İşçisi (Genel)	0	35	35	0	35
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	0	35	35	0	35
Elektrikli Eşya Montaj. ve İlgili El. İş.	0	34	34	0	34
Kalite Kontrolcü (Tekstil)	0	34	34	1	33
Kat Görevlisi	0	34	34	4	30
CNC Torna Tezgağı Operatörü	0	33	33	3	30
Mobilya Döşemecisi	0	32	32	0	32
Mekanik Bakım-Onarımcı	0	31	31	0	31
Elbise Dikişçisi (Deri ve Kürk Hariç)	0	30	30	0	30
Makine Mühendisi (Genel)	0	29	29	2	27
Kalite Kontrolcü	0	28	28	0	28
Çağrı Merkezi Görevlisi	0	26	26	0	26
Diğer Satış İşçileri (Gıda)	0	25	25	3	22
Seyahat Servis Elemanı (Otobüs/Tren)	0	25	25	0	25
Forklift Operatörü	0	24	24	1	23
Kasap	0	24	24	4	20
Oto Montaj İşçisi	0	24	24	0	24
Tornacı (Torna Tezgağı Operatörü)	0	24	24	5	19
Kasap (Et Hazırlayıcı)	0	23	23	0	23
Muhasebeci	0	23	23	9	14
Müşteri Temsilcisi	0	23	23	0	23
Diğer Tıp Doktorları	0	21	21	0	21
Diğer Yöneticiler	1	20	21	1	20
Fırıncı (Genel)	0	21	21	11	10
Giyim Ve Giyim Aksesuarları Satış E.	0	21	21	1	20

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI TÜRKİYE GENELİ SONUÇ RAPORU

Mobilya Satış Elemanı	0	21	21	3	18
Tekstil Kalite Kontrol Teknisyeni	0	21	21	1	20
Acil Tıp Teknisyeni	0	20	20	0	20
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	0	20	20	0	20
Diğer Dikişçiler ve Nakışçılar	0	20	20	0	20
Diğer Garsonlar, Barmen. ve İlgili İş.	0	20	20	0	20
Elektrik Montörü (Motorlu Taşıtlar)	0	20	20	0	20
Komi	1	19	20	0	20
Terzi	0	20	20	0	20
Torna Tezgahı Ayarçı Oper. (Metal İ.)	0	20	20	0	20
Uçak kabin Memuru	0	20	20	0	20
Ütücü (Elle)	0	20	20	0	20
Şoför (İtfaiye)	20	0	20	0	20
Elektrikçi (Genel)	0	19	19	1	18
Makine Teknisyeni (Genel)	5	14	19	2	17
Muhasebe Meslek Elemanı	1	17	18	9	9
Ön Muhasebeci	0	18	18	7	11
Beden İşçisi(Bina İnşaatı)	0	17	17	6	11
Bakım ve Onarım Elektrikçisi	1	15	16	1	15
Hemşire (Klinik)	0	16	16	0	16
Oto Boyacı	0	16	16	0	16
Reklam Tabelacısı	0	16	16	1	15
Remayözcü	0	16	16	0	16
Sekreter (Genel)	0	16	16	9	7
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	0	15	15	2	13
Cam Mamul İmalatçısı	0	15	15	0	15
Deri Eşya İmalat İşçisi (Genel)	0	15	15	15	0
Diğer Elektrik Tesisatçıları	0	15	15	0	15
Elektrik Tesis İşlet. Bakım Teknisyeni	15	0	15	0	15
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Elemanı	0	15	15	0	15
Kazan Ateşçisi	0	15	15	0	15
Oda Görevlisi (Turizm)	0	15	15	0	15
Sigorta Satış Temsilcisi (Sağlık-Hay.)	0	15	15	0	15
İnşaat Çeliği İşçisi (Atölye)	0	15	15	0	15
Şarkü., Bakkal ve Gıda Pazar. Sat. El.	0	15	15	1	14
Fason Takip Elemanı (Tekstil)	0	14	14	0	14
Diğer	135	2.117	2.252	390	1.862
TOPLAM	545	8.577	9.122	906	8.216

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı Tablo 5'te gösterilmiştir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Satış Elemanı ile Hemşiredir. 9.122 kişilik temininde güçlük çekilen meslekler toplam 770 farklı mesleğe dağılmıştır. Diğer başlığı altında sayısal olarak az olan, teminde güçlük çekilen yaklaşık 660 mesleğe ilişkin veriler toplanmıştır.

Kamu sektöründe en fazla temininde güçlük çekilen meslekler Elektrik Teknisyeni, Beden İşçisi (Genel) ile Beden İşçisi (Temizlik)'dir. Özel sektörde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı ile Hemşire'dir. Özel sektörde temininde güçlük çekilen meslekler, mesleki beceri ve nitelik gerektiren mesleklerdir. Özel sektörde temininde güçlük çekilen mesleklerin ilk sıralarında Tekstil, Satış ve Pazarlama, Sağlık ile Turizm sektörlerine yönelik meslekler bulunmaktadır.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin ilk sıralarında Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) gibi nitelik ve beceri düzeyi düşük meslekler olduğu görülmektedir. Kamu sektöründe özellikle Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde yüksek sayıda kişinin temininde güçlük çekilmesi bu meslekleri ilk sıralara yükseltmiştir. Beden İşçisi mesleğinde ise öncelikle işgücü piyasası içerisinde sirkülasyonu yüksek olması ve işverenlerin nitelik düzeyi yüksek olmayan işleri Beden İşçisi talebi olarak genel bir ifade bildirmeleri gibi sebeplerden bu meslek de ilk sıralarda yer almaktadır. Tablo 6'da temininde güçlük çekilen bu mesleklerin temininde güçlük çekilme nedeni ile ilgili bilgiler verilecektir.

9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler; Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı, Büro Memuru ile Pazarlamacıdır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde en fazla temininde güçlük çekilen meslekler; Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı ile Hemşiredir.

Temininde güçlük çekilen kişi sayısının % 90,1'i 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerindedir. İşyeri sayısında ağırlık 9 ve daha az kişi istihdam eden işyerlerinde iken teminde güçlük çekilen mesleklerde ağırlıklı olarak 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinden gelmiştir.

Anket dolduran işyerlerinde çalışanların % 6,1'i Kamu sektöründe çalışmakta, anket dolduran işyerlerinin % 1,5'i kamu sektöründe faaliyet göstermektedir. Temininde güçlük çekilen kişi sayısının ise % 6'sı Kamu sektöründendir.

3.1. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

TABLO 6: MESLEKLERİN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLME NEDENİ					
MESLEKLER	Bu meslekte eleman bulunmaması	Gerekli mesleki beceriye sahip eleman bulunmaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücreti az bulunması
Beden İşçisi (Genel)	15%	30%	28%	14%	37%
Satış Elemanı	13%	38%	65%	2%	15%
Pazarlamacı	28%	31%	46%	9%	29%
Hemşire (Genel)	70%	32%	25%	2%	11%
Makineci (Dikiş)	28%	42%	74%	9%	16%
Garson (Servis Elemanı)	24%	49%	65%	3%	11%
Büro Memuru (Genel)	33%	33%	42%	11%	3%
Şoför (Yük Taşıma)	18%	26%	35%	6%	24%
Aşçı	29%	29%	52%	3%	16%
Beden İşçisi (İnşaat)	14%	34%	45%	24%	14%
Resepsiyonist	24%	62%	76%	14%	14%
Konfeksiyon İşçisi	19%	48%	59%	11%	30%
Beden İşçisi (Temizlik)	20%	40%	12%	20%	16%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	29%	63%	38%	0%	25%
Muhasebeci	20%	35%	60%	20%	25%
İş Makineleri Operatörü	15%	45%	45%	5%	10%
Bulaşıkçı (Steward)	58%	16%	26%	16%	11%
Makine Mühendisi (Genel)	11%	68%	74%	5%	26%
Temizlik Görevlisi	12%	24%	24%	18%	59%
Muhasebe Meslek Elemanı	19%	31%	63%	13%	31%
CNC Tezgah Operatörü	40%	47%	60%	7%	27%
Sekreter (Genel)	13%	60%	20%	20%	47%
Ön Muhasebeci	13%	60%	40%	13%	27%
Dokumacı (Dokuma Mak. Op.)	38%	15%	46%	8%	23%
Mobilya İmalatçısı	15%	54%	31%	15%	0%
Pazar Araştırma Analisti	54%	31%	0%	0%	15%
Forklift Operatörü	42%	75%	58%	0%	8%
Akaryakıt Satış Elemanı	18%	18%	27%	27%	9%
Gazaltı Kaynakçısı	18%	45%	64%	0%	27%
Kalite Kontrolcü	9%	27%	82%	0%	0%
Sağlık Memuru	73%	0%	9%	18%	0%
Tornacı (Torna Tezgahı Oper.)	18%	64%	64%	18%	27%
Bakım ve Onarım Elektrikçisi	10%	40%	60%	10%	20%
Elektrik Teknisyeni (Genel)	10%	40%	40%	10%	20%
Güvenlik Görevlisi	10%	30%	40%	10%	20%